

Guide til klasseobservationer

Indhold

Guide til klasseobservationer.....	1
Formål.....	2
Indhold.....	2
Etablering af aftale	3
Indledende observation	4
Elevinterview	4
Lærings samtalen.....	4
Spørgeguide til elevinterview	5
Samtaleark til lærings samtale med underviser	7

Formål

Formålet med klasseobservationer er at tilvejebringe data om børnenes perspektiv i forhold til, om de understøttet i deres læring - samt anvende disse data i

- læringsamtaler med underviserne med henblik på fælles refleksion og med blik på den enkelte undervisers progression
- den organisatoriske læring.

Guiden skal sikre en ensartet praksis omkring skolens klasseobservationer.

Indhold

Når vi laver klasseobservationer gør vi os nysgerrige på børnenes oplevelse af praksis i forhold til skolens læringsfokusområder:

Mål og sammenhæng	Kender eleven til de opstillede læringsmål for undervisningen og den sammenhæng, de indgår i?
Tegn på læring	Kender eleven de tegn på læring, der viser veje til at opnå målene?
Målvidde	Ligger de opstillede læringsmål og tegn på læring inden for elevens nærmeste udviklingszone, og er de samtidig udfordrende?
Feedback	Har eleven fået konstruktiv feedback gennem dette eller nylige forløb i faget?
Engagement	Opleves eleven forpligtet, engageret og vedholdende i sin læring – herunder åben over for udfordringer?
Læringsmiljø	Oplever eleven, at klassens læringsmiljø er trygt, åbent og inviterende til læring?
Variation	I hvilket omfang vurderes det, at eleven møder varieret og alsidig undervisning – også over tid?

En klasseobservation består af følgende elementer:

- 30-45 minutters observation i klassen, hvor man noterer observationer, der kan anvendes til at kvalificere elevinterviewene (blandt andet mål og indhold i undervisningsforløbet).
- To-tre interview med tilfældigt valgte elever. Ved hvert interview gøres notater om elevernes udsagn, som kan medbringes til læringsamtale og bruges i vurderingen.
- Vurderinger og notater gemmes i app'en – enten undervejs eller efterfølgende.
- Efter undervisningen gennemføres en læringsamtale med underviser, hvor børnenes udsagn bruges til fælles refleksion. Samtalen afsluttes med, at der med progression for øje, laves aftaler om næste skridt – disse skrives i app'en i den note, der hører til observationen.

Etablering af aftale

Lad evt. kontoret sørge for at aftale et tidspunkt for klasseobservationer med underviseren. Besøget planlægges i en dobbeltlektion, hvor der er mulighed for at mødes efterfølgende. Hvis man ikke ønsker lærings samtalen placeret umiddelbart efter i den tilstødende pause, laver man selv en alternativ aftale.

Hvis noget kommer i vejen, så man ikke kan gennemføre det fulde forløb, aflyser man og finder en ny tid.

I forbindelse med aftalen sendes følgende ud til underviseren:

Kære ...

Det er nu tid til, at vi skal lave en aftale om mit næste besøg i din undervisning. I klasseobservationen vil jeg være undersøgende på børnenes perspektiv i forhold til, om de understøttes i deres læring. Det gør jeg ved at udvælge to-tre tilfældige elever, som enkeltvis interviewes i forhold til skolens læringsfokusområder:

Mål og sammenhæng	Kender eleven til de opstillede læringsmål for undervisningen og den sammenhæng, de indgår i?
Tegn på læring	Kender eleven de tegn på læring, der viser veje til at opnå målene?
Målvidde	Ligger de opstillede læringsmål og tegn på læring inden for elevernes nærmeste udviklingszone, og er de samtidig udfordrende?
Feedback	Har eleven fået konstruktiv feedback gennem dette eller nylige forløb i faget?
Engagement	Opleves eleven forpligtet, engageret og vedholdende i sin læring – herunder åben for udfordringer?
Læringsmiljø	Oplever eleven klassens læringsmiljø som trygt, åbent og inviterende til læring?
Variation	I hvilket omfang vurderes det, at eleven møder varieret og alsidig undervisning – også over tid?

Mit besøg er bygget op på den måde, at jeg indledningsvist vil være med i undervisningen i 30 – 45 minutter. Herefter vil jeg gennemføre individuelle interview med to-tre tilfældigt valgte elever. Det vil være godt, hvis undervisningen er planlagt sådan, at det ikke forstyrrer, at jeg låner nogle af eleverne.

Efter undervisningen mødes vi og snakker om, hvad eleverne har fortalt. Her reflekterer vi sammen over, hvad elevernes udsagn kan være udtryk for – herunder, hvad deres udsagn siger i forhold til, om de er understøttet i deres læring. På baggrund af vores refleksioner vil vi sammen forholde os til mulige næste skridt i din praksis.

Jeg glæder mig meget til at komme på besøg.

Venlig hilsen

...

Indledende observation

Den indledende observation giver en forståelsesramme, der kan bidrage til både interview og læringssamtale. Samtidig vil underviseren opleve, at vi interesserer os for helheden omkring undervisningen (rummet, eleverne, underviseren, osv.).

Fortæl eleverne (tilpasset alderstrinnet), at du er på besøg, fordi vi som skole er optaget af, hvordan vi laver god undervisning og trivsel ved at:

- samarbejde og være i dialog (og derfor skal de voksne snakke sammen bagefter)
- få viden om, hvordan børnene oplever deres skole (og derfor vil du gerne tale med to eller tre tilfældigt valgte børn lidt senere).

Herefter er opgaven at være fluen på væggen.

Når undervisningen er begyndt, noteres som minimum de overordnede rammer – undervisningens mål og indhold i app'en.

Elevinterview

Brug tilfældighedsgeneratoren i app'en til at vælge en tilfældig elev.

Tag eleven med ud af klassen og gennemfør interviewene med udgangspunkt i spørgeguiden (bilag). Fortæl, at man ikke kan svare forkert, men blot skal svare så godt, man kan.

For hvert læringsfokusområde stilles spørgsmål, der skal bidrage til, at du føler dig bedst muligt klædt på til at lave en vurdering.

Sørg for at skrive de vigtigste af elevernes svar anonymiseret ind i noten – og marker vurderingen. Såfremt man ikke føler sig i stand til at lave en vurdering indenfor et eller flere læringsfokusområder, springes disse over.

Når interviewet med eleven er færdigt, vælges en ny elev med tilfældighedsgeneratoren i app'en.

Læringssamtalen

Overordnet skal læringssamtalen understøtte underviseren i at finde veje til en forbedret praksis. Samtalen skal være relationsopbyggende og tillidskabende. Medarbejderen skal således først og fremmest opleve, at man er interesseret i at hjælpe og understøtte.

Ved samtalen fortæller man for hvert læringsfokusområde, hvad eleverne svarede. Undgå fokus på vurderingen, med mindre det understøtter refleksionerne. Sammen gør I jer kloge på, hvad børnenes udsagn kan være udtryk for – og hvad det siger om læringsunderstøttelsen. Vigtige pointer noteres i app'en.

Afslutningsvis drøftes, hvad læringssamtalen giver anledning til at arbejde videre med. Lad underviseren pege på sine næste skridt, som også noteres i app'en.

Til læringssamtalen kan evt. anvendes et samtaleark – se bilag.

Spørgeguide til elevinterview

Følgende spørgsmål kan tjene som inspiration til interviewet med eleven. Vigtigst er det at sørge for at spørgsmålenes formulering og antallet af spørgsmål er tilpasset, så det matcher eleven. Samt at det giver det bedste afsæt for at lave en vurdering af, hvor godt eleven er understøttet i sin læring.

Mål og sammenhæng

Kender eleven de opstillede læringsmål for undervisningen og den sammenhæng, de indgår i?

- Fortæl med egne ord, hvad du er i gang med at lære?
- Kan du fortælle noget om målene for det, du/l arbejder med?
- Ved du, hvorfor du skal lære noget om det, du arbejder med?
- Hvorfor er det vigtigt, at lære det?
- Hvad arbejdede du med før dette forløb?
- Hvad skal du/l arbejde videre med bagefter?

Tegn på læring

Kender eleven de tegn på læring, der viser veje til at opnå målene?

- Kan du forklare lidt om, hvordan du kan se, at du er på vej til at nå målet?
- Hvordan kan du se, om du lært det, du skal?
- Hvordan ved du, om du har nået dine mål?
- Hvornår er du færdig med opgaven?
- Hvad har du lært undervejs?
- Hvad har du nået indtil nu?
- Hvor langt er du kommet?

Målvidde

Ligger de opstillede læringsmål og tegn på læring inden for elevens nærmeste udviklingszone, og er de samtidig udfordrende?

- Hvordan passer det I laver til dig?
- Er der noget, du synes er svært?
- Er der noget, du synes er meget let?
- Er der noget, du har brug for, for at kunne lære det eller komme videre?
- Tror du, at du kan nå dit mål?
- Hvad har du brug for, så du kan nå dit mål?

Klassens læringsmiljø

Oplever eleven, at klassens læringsmiljø er trygt, åbent og inviterende til læring?

- Hvordan oplever du din klasse?
- Hvordan har du det, når du skal række hånden op og sige noget?

- Hvad sker der, hvis nogen siger noget, der er forkert?
- Hvornår lærer du allermest i din klasse?
- Er der tidspunkter, hvor det er svært at lære?
- Hvordan arbejder I med læring i jeres klasse?
- Hvad sker der med klassen, når der kommer vikar?
- Er I gode til at hjælpe og rose hinanden?
- Hvis du skal vurdere hvor trygt, I har det med hinanden i din klasse - på en skala fra 1 til 7, hvor 1 betyder, at det er meget, meget utrygt – og 7 betyder, at det er meget, meget trygt, hvor vil du så placere din vurdering (i stedet for en skala, kan man holde hænderne op som et kontinuum, hvor eleven viser sin vurdering)?

Feedback

Har eleven fået konstruktiv feedback gennem dette eller nylige forløb i faget?

- Taler læreren eller de andre elever med dig om det, du er i gang med at lære?
- Kan du fortælle lidt om, hvordan du får feedback på, om du er på rette vej i forhold til at nå dine mål?
- Hvordan får du hjælp af læreren i undervisningen?
- Får du hjælp af dine kammerater i undervisningen – hvordan?
- Hvordan oplever du, at den feedback, du får, er med til at hjælpe dig til at nå dine mål?
- Har du fået hjælp undervejs – af hvem og hvordan?

Engagement

Opleves eleven forpligtet, engageret og vedholdende i sin læring – herunder åben over for udfordringer?

- Hvorfor arbejder du med tingene i skolen?
- Hvorfor vælger du egentlig at arbejde på at nå dine mål?
- Kan du lide at gå i skole – hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvad motiverer dig for at lære mere?
- Kan du lide at fordybe dig i en opgave i faget?
- Hvad synes du om, når arbejdet er udfordrende og svært?
- Hvad er dit energiniveau lige nu (på en skala fra 1 til 10)?
- Hvis du skal vurdere, hvor meget du glæder dig til undervisningen i dette fag på en skala fra 1 til 7, hvor 1 betyder, du overhovedet ikke glæder dig – og 7 betyder, du glæder dig rigtig meget – hvor vil du så placere din vurdering (i stedet for en skala, kan man holde hænderne op som et kontinuum, hvor eleven viser sin vurdering)?
- Hvad giver dig energi i skolen? Hvad trækker energi ud af dig?

Variation

I hvilket omfang vurderes det, at eleven møder varieret og alsidig undervisning – også over tid?

- Jeg lagde mærke til, der skete det og det i undervisningen – Hvordan er det almindeligvis?
- Hvilke måder arbejder I på i faget – og hvor ofte gør I de forskellige ting?
- hvad gør forskellige arbejdsformer ved din oplevelse af undervisningen?
- Hvilke typer aktiviteter foretrækker du?
- Oplever du undervisningen er varieret – kan du give eksempler?
- Hvor tit har I bevægelse i undervisningen – Kan du give eksempler?

Samtaleark til læringsamtale med underviser

I forhold til drøftelse af data og refleksion anbefales det, at man ser på læringsfokusområderne et ad gangen.

- Mål og sammenhæng
- Tegn på læring
- Målvidde
- Klassen læringsmiljø
- Feedback
- Engagement
- Variation

Se på data

Hvad svarede eleverne om det konkrete læringsfokusområde?

Er der andet, det er relevant at vide i forhold til elevens svar?

Refleksion og analyse

Hvad kan elevernes udsagn være udtryk for – og hvad siger det i forhold til, om de er understøttet i deres læring?

Hvad vil kunne understøtte læringen yderligere?

Forståelse og handling

Hvad giver elevernes udsagn og lærings samtalen anledning til at arbejde videre med?

Hvad er dine naturlige næste skridt?

Afslutning

Hvordan har du oplevet klassebesøget – herunder denne læringsamtale?